

DATOS IDENTIFICATIVOS

Lingua e literatura: Español

Materia	Lingua e literatura: Español			
Código	O05G110V01507			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Lingua española			
Coordinador/a	Fernández Bello, Pedro Fernandez Martin, Patricia			
Profesorado	Fernández Bello, Pedro Fernandez Martin, Patricia			
Correo-e	pfervelho@uvigo.es patriciafernandezmartin@gmail.co			
Web				

Descrición xeral A Lei Orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE), no seu apartado sete, establece unha nova redacción para os fins da Educación Primaria na que as 'destrezas básicas' lingüístico-comunicativas encabezan a enumeración: "A finalidade da Educación Primaria é facilitar aos alumnos e alumnas as aprendizaxes da expresión e comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición das nocións básicas da cultura, e o hábito de convivencia así como...". No apartado Doce 3. institúe unha avaliación individualizada a todos os alumnos e alumnas ao finalizar o terceiro curso de Educación Primaria na que se comprobará "o grao de adquisición da competencia en comunicación lingüística e da competencia matemática". Así mesmo, o apartado Trece 1. fixa unha segunda avaliación ao finalizar o sexto curso, "na que se comprobará o grao de competencia en comunicación lingüística, da competencia matemática e das competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, así como o logro dos obxectivos da etapa".

En consecuencia, o novo contexto normativo instaurado pola LOMCE adscribe á linguaxe un papel de primacía pola transcendencia das súas dimensións transversais, xa que a lingua é un elemento constitutivo das competencias de reflexión avanzadas e un prerequisite para unha aprendizaxe dos contidos das diferentes disciplinas. Ademais, ao cambiar os horizontes de expectativas nos resultados a alcanzar nas avaliacións de Educación Primaria, indirectamente impón esixencias de transformación nas pautas de ensino-aprendizaxe da linguaxe e as linguas na educación infantil. Dito doutro xeito, os discentes da educación fundamental deberán adquirir sobre todo aquelas destrezas básicas que, como futuros profesionais, perfeccionarán nas clases para conseguir os obxectivos inherentes ao ensino-aprendizaxe desta materia: competencia en comunicación oral (especialmente decisiva na etapa da Educación Infantil), lectura e escritura, é dicir, progreso constante na análise-interpretación e produción de textos orais e escritos. En calquera caso, a asunción dun enfoque comunicativo-textual e a relevancia outorgada ao papel da linguaxe non prexulga o modelo teórico subxacente da concepción da lingua: As bases teóricas que parecen inspirar os novos textos normativos non se despegan, polo menos nalgúns aspectos relevantes, de tópicos propios de modelos cognitivos de inspiración psicoxenética ou computacionalista, de escaso predicamento no actual deseño de currículos de excelencia. Así, o RD 126/2014 polo que se establece o currículo básico da Educación Primaria, non concreta o tempo diario de lectura no artigo 9.2. (coa previsible irrelevancia desta dimensión imprescindible das competencias básicas nos desenvolvementos curriculares autonómicos) e, en última instancia, devalúa perigosamente as competencias culturais ao non garantir a obrigatoriedade da educación artística (decisións insólitas nun modelo cognitivista de última xeración). En fronte, relativamente, sitúanse programas curriculares que non só converten as destrezas básicas da linguaxe no macroeixo transversal, como os currículos franceses ou noruegueses, senón que fan da 'aproximación cultural' o norte da formación de docentes, como sucede no Quebec. Nos programas con primacía dos enfoques socioculturais atopamos máis facilmente experiencias pedagóxicas características, como a pedagogía do texto ou a lectura dialogada.

Guiaranos un modelo de ensino-aprendizaxe da lingua e literatura decisivamente integrador, que, ademais dun enfoque comunicativo-textual coa énfase no desenvolvemento das destrezas básicas e das outras dimensións transversais (xéneros de texto, tipos de discurso, funcións discursivas), quere pór o acento, con todo, nunha visión 'cultural' do currículo e da lingua porque entendemos que o docente, no desempeño das súas funcións ha de actuar como profesional herdeiro, crítico e intérprete de obxectos, de saberes ou de cultura nas súas dimensións identitaria e universal. Ademais, a lingua materna (e/ou a lingua de ensino) non é só unha lingua de comunicación, senón que é un legado que nos actualiza. Aprendémola obviamente para comunicar, aínda que a aprendemos sobre todo para poder relatarnos a nós mesmos e alcanzar, cando non a creación literaria, polo menos esta forma da liberdade que é o pensamento.

En calquera caso, a *bildung* (que poderíamos interpretar como formación integral), no dominio do ensino literario, defínese principalmente, nos documentos do Consello de Europa, polas posibilidades de implicación e participación dos discentes na vida cultural e artística. Nos últimos anos, a socialización por medio da literatura demostrou que esta favorece moito as competencias xerais de lectura e, dun modo decisivo, a motivación para ler. Por iso, a formación literaria non só implica coñecementos teórico-prácticos da tradición literaria, dos xéneros literarios e dos aspectos formais senón tamén iniciación dos estudantes na lectura da literatura para poder gozar dela e desenvolver os hábitos de lectura en xeral.

Para contextualizar e posibilitar o logro destes obxectivos artículase un tema introductorio sobre a concepción e o papel da linguaxe nos programas de excelencia educativa.

Competencias de titulación

Código

A1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A2	Capacitar os docentes para que aprendan a promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
A4	Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
A5	Promover estratexias adecuadas para que na súa futura práctica docente as alumnas e alumnos poidan reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
A6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión

A7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia
A11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Comunicación oral e escrita
B4	Coñecemento de lingua estranxeira
B7	Resolución de problemas
B9	Traballo en equipo
B10	Traballo nun contexto internacional
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativo e cooperativo, e promovelos nos estudantes desde a participación e o esforzo individual.	A1	B1
2. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A6	B1 B3 B7
3. Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A6	B12
4. Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e comunicativas.	A1 A2	B16
5. Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer un uso flexible e adecuado do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A6	B1 B3 B4
6. Mellorar as 'destrezas básicas' de lectura, escritura e especialmente da comunicación oral, en canto compoñentes esenciais, á beira do cálculo, das competencias crave e ferramentas necesarias para reforzar a educación e o rendemento do profesorado.	A1 A2 A12	B1 B3 B7 B13
7. Comprender o paso da oralidade á escritura e coñecer e saber usar os diferentes rexistros e usos da lingua.	A4 A6 A7	B3 B11 B12 B16
8. Ser capaz de comprender unha ampla variedade de textos extensos, así como de recoñecer neles sentidos implícitos e facer valoracións críticas.	A6 A11	B1 B3 B7 B13 B15 B17
9. Poder producir desde os español textos claros, ben estruturados e detallados sobre temas de certa complexidade, mostrando un uso correcto dos mecanismos de organización, articulación e cohesión do texto.	A1 A6 A11	B3 B11 B15 B17
10. Adquirir formación literaria, con especial atención ao papel e ao uso da literatura na educación infantil.	A5 A6	B3 B10 B11 B12 B14 B17 B19
11. Ausmir a comunicación lingüística como ferramenta básica de regulación da conduta, e motor da resolución pacífica de conflitos.	A4 A5 A11	B9 B11 B12 B14

Contidos

Tema

1. Concepción e papel da linguaxe nos textos normativos en programas de excelencia educativa, con especial atención ao novo contexto establecido pola LOMCE.	1.1. Repaso e discusión dos trazos definitorios e característicos da linguaxe e das linguas desde as teses máis relevantes das ciencias que actualmente se ocupar da linguaxe. 1.2. Da competencia lingüística á competencia comunicativo-textual. 1.3. Bases teóricas e pedagóxicas do novo contexto normativo español. 1.4. Traxo 'práctico' (preferentemente en grupo reducido de 3-5 discentes) de análise comparativa entre a concepción e o papel da linguaxe nos textos normativos españois, en especial os referidos á educación infantil, e os principios e pautas promovidos polas institucións da Unión Europea e do Consello de Europa (principalmente desde a Language Policy Division/*Division de Politiques Linguistiques).
2. Literatura, cultura, tradición, innovación.	2.1. Da paideia á literarische Bildung: a competencia 'lectora' de textos literarios como fonte de "desenvolvemento integral e harmónico dos aspectos intelectuais, afectivos e sociais da persoa". 2.2. Literatura, oralidade e escritura. Literatura, pensamento narrativo e destrezas básicas na educación infantil. 2.3. As cuestións do canon no ensino obrigatorio 2.3. Exercicio de profundización/resolución de problemas: análise crítica da concepción e o papel da literatura no currículo de educación infantil desde as propostas das institucións europeas e desde o cotexo con currículos de excelencia educativa
3. Interpretación e construción de textos desde o español, sobre todo de textos do ámbito académico, dos medios de comunicación social e da produción literaria.	3.1. O texto como unidade básica da lingüística. As tipoloxías textuais. Caracterización e tipoloxía básica dos textos literarios, dos textos académicos e dos textos xornalísticos 3.2. As formas xerais da comunicación en clase. Xéneros de discurso, tipos de texto e 'funcións discursivas' 3.3. A exposición e a argumentación na retórica clásica e nos textos académicos e xornalísticos actuais. Prácticas de análises e comentario 3.4. Os xéneros xornalísticos: Xéneros informativos. Xéneros interpretativos. Xéneros de opinión. Algúns tipos básicos: a noticia, a reportaxe en profundidade, o editorial. A linguaxe xornalística. Prácticas de análises e comentario. 3.5. Os textos narrativos. Narración e identidade. Psicoloxía cultural e pensamento narrativo. Narración literaria e creación de mundos posibles. Algúns conceptos e termos básicos da narratoloxía actual 3.6. Análise dalgúns contos e propostas de traballos 'persoais', preferentemente en grupos reducidos de 3-5 discentes.
4. Unidade e variedade do español: estándar, sociolectos e rexistros.	4.1. A arquitectura da lingua: dialectos, niveis e estilos. O correcto como norma idiomática de cada modo de falar. O español común e o español estándar. Novos enfoques na lingüística variacional. 4.2. A variación social da Lingua Española. Prácticas de análises e comentario 4.3. Os rexistros ou niveis de fala. O denominado argot común. Prácticas de análises e comentario.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	22	22	44
Traballos tutelados	0	36	36
Titoría en grupo	2	0	2
Sesión maxistral	24	12	36
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	14	16
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	14	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Traballos tutelados	Planificación, elaboración e revisión de traballos realizados preferentemente en grupos reducidos de 3-5 discentes co obxectivo de asimilar dun modo práctico-teórico algunhas cuestións fundamentais do programa e de mellorar algunhas competencias transversais relacionadas coa elaboración-presentación de textos.
Titoría en grupo	Planificación dos traballos tutelados con indicación do guión, formato, recursos, etc.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Os discentes disporán de atención personalizada, tanto en horario de tutorías de despacho como nas horas de traballo en grupos reducidos. Para a realización e entrega dos traballos indicados no programa é condición necesaria a asistencia ás sesións de planificación nas horas de tutoría especializada na aula os días sinalados no cronograma e a discusión-revisión do borrador en tutoría individual/grupal e presencial. En calquera caso, todas as actividades guiadas polo profesor en horario de clase poderán ser complementadas polos discentes no horario de tutorías de despacho para resolver calquera dúbida.
Traballos tutelados	Os discentes disporán de atención personalizada, tanto en horario de tutorías de despacho como nas horas de traballo en grupos reducidos. Para a realización e entrega dos traballos indicados no programa é condición necesaria a asistencia ás sesións de planificación nas horas de tutoría especializada na aula os días sinalados no cronograma e a discusión-revisión do borrador en tutoría individual/grupal e presencial. En calquera caso, todas as actividades guiadas polo profesor en horario de clase poderán ser complementadas polos discentes no horario de tutorías de despacho para resolver calquera dúbida.
Titoría en grupo	Os discentes disporán de atención personalizada, tanto en horario de tutorías de despacho como nas horas de traballo en grupos reducidos. Para a realización e entrega dos traballos indicados no programa é condición necesaria a asistencia ás sesións de planificación nas horas de tutoría especializada na aula os días sinalados no cronograma e a discusión-revisión do borrador en tutoría individual/grupal e presencial. En calquera caso, todas as actividades guiadas polo profesor en horario de clase poderán ser complementadas polos discentes no horario de tutorías de despacho para resolver calquera dúbida.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Participación na preparación, realización e revisión dos exercicios de aplicación/profundización, de resolución de problemas ou de prácticas de análises e comentario	10
Traballos tutelados	Participación na planificación, elaboración e revisión dos traballos 'practicos' e 'persoais' indicados nos contidos da materia	25
Sesión maxistral	Valorarase a participación habitual do estudante nas sesións expositivo-participativas	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Avaliación das competencias adquiridas mediante respostas a cuestións teórico-prácticas dotadas de relevancia no programa	35
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Avaliación das competencias adquiridas na aplicación práctica dos coñecementos teóricos	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

O primeiro día de clase entregarase a última concreción do "contrato de aprendizaxe" que establece a ficha e a guía docente mediante un cronograma no que figurarán as semanas dedicadas a cada tema, as actividades a realizar e os días das probas teóricas e prácticas coas respectivas puntuacións. O devandito cronograma quedará colgado publicamente na "cortiza" do despacho.

Así mesmo facilitaranse algúns materiais básicos e esquemas ou guías de orientación elaborados polo profesor que faciliten a comprensión e o dominio das cuestións teóricas; tamén disporán os discentes de exercicios de aplicación resoltos e de traballos de comentario de textos para que todos os alumnos matriculados na materia teñan modelos iniciais de referencia na solución das cuestións práctico-teóricas.

Os traballos prácticos serán elaborados en grupos reducidos (de 3-5); os traballos "persoais" tamén se realizarán preferentemente en grupos reducidos. A extensión será de 3-6 carillas de folio (nunca poderán exceder as nove carillas). Para a realización e entrega de ambos os traballos é condición necesaria a asistencia ás sesións de planificación nas horas de titoría especializada na aula os días sinalados no cronograma e a discusión-revisión do borrador en titoría especializada individual e presencial. Admitiranse traballos e prácticas entregados como máximo unha semana despois do día sinalado, e

cunha penalización de 0.25 puntos.

Ao finalizar o estudo de cada un dos catro temas poderase realizar unha proba parcial (liberatoria) con cuestións teóricas e/ou prácticas. Para presentarse á terceira proba parcial é necesario realizar algunha das dous anteriores. A cuarta proba parcial realizarase o día sinalado para o exame "final". Ese día, todos os discentes que seguiron o sistema de avaliación continua poderán repetir unha das tres anteriores (aquela que mellor lle acomode para mellorar a cualificación). Os traballos son só actividades da avaliación "continua".

As alumnas e os alumnos que non poidan participar habitualmente nas sesións de teoría ou nas das clases práctico-teóricas deberán negociar co profesor actividades alternativas para conseguir a puntuación adscrita a devandita participación.

Por outra banda, todos os discentes matriculados nesta materia poderán elixir como alternativa de avaliación un exame final global con cuestións teóricas (catro puntos) e prácticas (seis puntos). Nese caso disporán dun mínimo de catro horas. De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas na convocatoria de xullo.

Data do exame: Consultar na web da facultade (<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/>) no menú "Datos exames".

Bibliografía. Fontes de información

Básica [Está sinalada cun asterisco a bibliografía indispensable]

. . (2009). **Reading. Strasbourg: Council of Europe-Language Policy Division (www.coe.int/lang/eng)**.

Beacco, Jean-Claude *et al* (2009). *Writing. Strasbourg: Council of Europe-Language Policy Division (www.coe.int/lang/eng)*.

Beacco, Jean-Claude *et al*. **BOE** (2013). Real Decreto 126/2014, de 28 de febreiro, por el que se establece el currículo básico de la Educación Primaria.

Bruner, J. (1991[1990]). *Actos de significado. Más allá de la revolución cognitiva*. Madrid: Alianza Editorial

[Tamén relevante para o tema 2]

Alicante: *Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes*. [Tamén relevante para o tema 2]

Coseriu, E. & Óscar Loureda (2006): *Lenguaje y discurso*. Pamplona: EUNSA.

Madrid: Arco/Libros.

Fleming, Mike **Gobierno de Québec, Ministère de l'Éducation** (2004): *Formación de docentes. Orientaciones. Competencias profesionales. Québec: Bibliothèque nationale du Québec. (Ver especialmente pp. 33-44 y 61-74)*. [www.mels.gouv.qc.ca/...titul.../FormEns_OrienCompProf_esp.pdf]

Educere, **Habermas, J.** (2001 [1984]): *Teoría de la acción comunicativa: complementos y estudios previos*. Madrid: Cátedra. Educación. [www.institutodeevaluacion.educacion.es].

UDIMA (Universidad a Distancia de Madrid): *Cómo elaborar un trabajo académico*.

Especialmente relacionada co tema 2:

Colomer, Teresa (2001): [La enseñanza de la literatura como construcción de sentido]. *Lectura y Vida*, año 22, 4, 1-19.

(2007): Canons littéraires: implications pour l'enseignement de la langue comme discipline. Strasbourg: Conseil de l'Europe-Division de Politiques Linguistiques [www.coe.int/lang/fr -o la correspondiente versión inglesa-].

***Pieper, Irene** (2006): *L'enseignement de la littérature*. Strasbourg: Conseil de l'Europe-Division de Politiques Linguistiques. [www.coe.int/lang/fr -o la correspondiente versión inglesa-].

(2011). Literature: An approach with reference points - Items for a description of linguistic competence in the language of schooling necessary for teaching/learning literature (end of compulsory education) (www.coe.int/lang/eng).

Adam, J-M. & Lorda, C-U. (1999): *Lingüística de los textos narrativos*. Barcelona: Ariel.

Langage et société **Bruner, J.** (2003 [2001]). *La fábrica de historias. Derecho, literatura, vida*. Buenos Aires: Fondo de cultura económica.

Casasús, J. M. & Núñez Ladevéze, L. (1991): *Estilo y géneros periodísticos*. Barcelona: Ariel.

Hébert, Louis (2012) «Dictionnaire de sémiotique générale», [En línea], *Texto !* (revue-texto.net), Vol. XVII - nº1 et 2 (2012). Coordiné par Jean-Louis Vaxelaire, URL : <http://www.revue-texto.net/index.php?id=2957>.

Loureda Lamas, O. (2003): *Introducción a la tipología textual*. Madrid: Arco / Libros

Rastier, F. (2005): *Semántica interpretativa*. México: Siglo XXI Editores.

***Villanueva, D.** (2006): *El comentario del texto narrativo*. Madrid: Marenostrum.

Bosque, Ignacio et al. (1998, 2000): *Lengua castellana y literatura* (I y II). Madrid: Akal.

Castellano Alemán, Ángela (2008): [EL registro coloquial en la enseñanza de la lengua materna]. *El Guiniguada*, 17.

Coseriu, E. (1981): [Los conceptos de «dialecto», «nivel» y «estilo de lengua» y el sentido propio de la dialectología]. *LEA*, III/1: 1-32.

[www.uned.es/sel/pdf/ene-dic-07/RSEL-37-LopezSerena.pdf].

Complementaria

Beacco, Jean-Claude et al. (2010): *Guide pour le développement et la mise en œuvre de curriculums pour une éducation plurilingue et interculturelle*. Strasbourg: Conseil de l'Europe-Division de Politiques Linguistiques [www.coe.int/lang/fr - o la

Breen, Michael P. (1990): [Paradigmas actuales en el diseño de programas de lenguas]. *Comunicación, Lenguaje y Educación*, 7-8, 7-32. [http://cvc.cervantes.es/ensenanza/biblioteca_ele/antologia_didactica/enfoque01/breen01.htm].

Cerrillo Torremocha, Pedro César & Cristina Cañameres Torrijos (2008): [Recursos y metodología para el fomento de la lectura. El CEPLI]. *CEE Participación Educativa*, 8, pp. 76-92.

Cristal, David (2005): *La revolución del lenguaje*. Madrid: Alianza Editorial.

Gadamer, H.-G. (2002 [1986]): *Verdad y Método II*. Salamanca: Ediciones Sígueme.

(Àmbit de llengües: pp. 21832-21845). [<https://www.gencat.cat/eadop/imatges/4915/07176074.pdf>]

[<http://www.gencat.cat/eadop/imatges/5216/08247053.pdf>]

[<http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/index.php?module=Pages&func=display&pageid=5>]

Giddens, A. et al. (2001): *Habermas y la modernidad*. Madrid: Cátedra.

-Bulletin Officiel hors-série nº5 du 12 avril 2007: Programmes de l'École Primaire.
[<ftp://trf.education.gouv.fr/pub/edutel/bo/2007/hs5/hs5.pdf>]

Especialmente relacionada con el tema 2:

Especialmente relacionada con el tema 3:

Cabré, M. T. y J. Gómez de Enterría (2006): *Lenguajes de especialidad y enseñanza de la lengua. La simulación global*. Madrid: Gredos.

Dijk, Teun A. van (1983): [Estructuras textuales de las noticias de prensa]. *Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura*, 7/8, 77-105. [<http://www.discursos.org/oldarticles/Estructuras%20textuales%20de%20las%20noticias%20de%20prensa.pdf>]

Duteil-Mouguel, Carine (2004): *Introduction à la Sémantique interpretative*.

Gutiérrez Rodilla, B. (2005): *El lenguaje de las ciencias*. Madrid: Gredos.

[<http://www.signosemio.com>].

Reis, C. & A.C. Lopes (1995): *Diccionario de narratología*. Salamanca: Ediciones del Colegio de España.

Spang, K. (1993): *Géneros literarios*. Madrid: Síntesis.

Briz, A. (2007): "Lo coloquial y lo formal. El eje de la variedad lingüística".

[ifc.dpz.es/recursos/publicaciones/29/95/11briz.pdf]

de España en Brasil-Consejería de Educación y Ciencia, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte de España.[http://www.profdomingos.com.br/actas_2001.pdf].

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Xeografía para mestres/O05G110V01907

Lingua e literatura: Galego/O05G110V01505

Matemáticas para mestres: Educación infantil/O05G110V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/O05G110V01103

Educación: Organización do centro escolar/O05G110V01203

Didáctica da lingua e a literatura infantil/O05G110V01404

Outros comentarios

Os discentes deberán coñecer e saber aplicar os conceptos de gramática, de introdución á análise de textos e de literatura que forman parte do currículo de secundaria. Así mesmo suponse que teñen interiorizadas as normas de ortografía e puntuación do español e que non incorren en transgresións das normas gramaticais ou léxicas do estándar.

En calquera caso, indícaránselles e/ou entregarán algúns materiais para emendar posibles carencias. Así mesmo, as alumnas e alumnos poderán utilizar as horas de tutoría presencial para resolver os problemas que poida exporlles devandito repaso.
